

Rain Kooli

President Toomas Hendrik Ilves sõnas Helsingi raamatumessil oma kogumiku teemalises vestlusringis, et kui Euroopa Liidus üldse on erinevaid plokke, siis on need seotud rahandusliku vastutustundega. "Meie, eestlased ja soomlased, kuulume nende hulka, kes täidavad reegleid," ütles Ilves.

Ilvese raamatu "Omalla äänellä" teemalises vestlusringis osalesid president Toomas Hendrik Ilves ja Soome Euroopa asjade minister Alexander Stubb, modereeris livi Anna Masso.

Ilves: Euroopas tuleb üle saada lihtsustatud jagamisest Lääne- ja Ida-Euroopaks. Eesti on järgmisel aastal olnud Euroopa Liidus sama kaua kui Soome siis, kui Eesti Euroopa Liiduga liitus — aga ikka räägitakse [Eesti puhul] uutest liikmesriikidest.

Kui Euroopa Liidus on erinevaid plokke, siis on need seotud rahandusliku vastutustundega. Meie, eestlased ja soomlased, kuulume nende hulka, kes täidavad reegleid. Ja siis on need, kes reegleid ei täida ega pole kavatsenudki täita.

Stubb: Nägin Ilvest esimest korda, kui ta pidas 2002. aastal kõne Humboldti ülikoolis. Mõtlesin kohe, et vau, kes on see eestlane, kes analüüsib nii sügavalt seda, mis Euroopas parasjagu toimub. Meid ühendab mitu asja: me oleme mõlemad õppinud USAs ja meie mõlema maailmavaade ei ole otseselt parem- või vasakpoolne, vaid rahvusvaheline.

Mis riike ühendab?

Ilves: Meil on ühised kogemused selle kohta, kuidas väikesed riigid peavad reegleid järgima hoopis teisiti kui suured.

Stubb: eurosooni liikmesriikide tingimusi täidavad praegu ainult kolm riiki — Luksemburg, Eesti ja Soome.

Ilves: Lisaks täidab NATO soovitus kaitsekulutuste suuruseks [kaks protsenti SKTst] hetkel ainult üks Euroopa liidu ja NATO liikmesriik — Eesti. Sellepärast mee ootamegi Soomet NATOsse, et saaksime kahekesi seda soovitus täita.

Euroopa Liidu teemalisest kriitikast

Ilves: Meie probleem on see, et me harjume Euroopa Liiduga nii ära, et hakkame ette kujutama, et saame hakkama ilma selleta. Kui minu 1,3 miljoni elanikuga riigis räägivad inimesed, et me saame ilma Euroopa Liiduta paremini hakkama, siis näitab see igasuguse mõõdutunde puudumist, mis omakorda tuleneb sellest, et me oleme olnud nii edukad.

Stubb: Välispoliitika on tasakaal väärtuste ja vajaduste (huvide) vahel. Pole väga palju neid inimesi, kes suudaksid seda tasakaalu hoida, aga Toomas on üks neist inimestest.

Väliseestluse kriitikast

Ilves: Väliseestluse teema on nende jaoks, kellel ei ole mitte midagi muud öelda. On kummaline, et kui Eestit on okupeerinud äärmiselt brutaalne režiim, siis kuidas on võimalik, et oma rahvuse nimel ei sobiks nagu kõnelema need mõnikümmend tuhat inimest, kellel õnnestus selle režiimi küüsisist põgeneda.

Stubb: Rahvus on juba ammu identiteedi küsimus, mitte geograafilise elukoha. Pealegi on meil kõigil juba multiidentiteedid. Ma ise olen Soome identiteediga, kuigi räägin oma emaga soome keelt, isaga rootsi keelt, naisega inglise keelt ja minu lapsed on sündinud Belgias.

Artikkel Delfi [veebilehel](#) .